

*Projektowane rozwiązania dotyczące warunków i trybu przyznawania pomocy
w ramach priorytetu 4*

Załącznik 1

Podstawa prawna:

Unia Europejska przewiduje dla państw członkowskich pomoc finansową z funduszy wspólnotowych. W sektorze rybołówstwa pomoc udzielana jest z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a zasady i warunki udzielania tej pomocy określa rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE)1198/2006 i (WE) 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2015, str. 1). Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem EFMR (Dz. U. (Poz. 1358) określa zasady ogólne przyznawania i zwracania pomocy finansowej przyznawanej w ramach poszczególnych priorytetów Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze 2014-2020”.

Opis Priorytetu 4:

Priorytet 4. „*Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej*” Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze 2014-2020” będzie realizowany poprzez instrument Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Ma on służyć rozwojowi społeczno-gospodarczemu obszarów rybackich i obszarów akwakultury. Szczegółowe zasady realizacji instrumentu RLKS zostały określone w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. Poz. 378).

Priorytet 4 „*Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialne*” realizowany będzie poprzez:

- realizację lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność,
- działania z zakresu współpracy,
- wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji.

Pomoc w ramach *Realizacji lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność* umożliwi realizację przedsięwzięć np. w zakresie zachęcania młodych ludzi do innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury, propagowania kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów (w tym szkolenia zawodowe, zdobywanie nowych umiejętności zawodowych związanych z sektorem akwakultury, poprawa warunków pracy, wymiana doświadczeń), czy też dywersyfikacji i nowych form dochodów osób mających pracę związaną z sektorem rybackim.

W celu uzyskania lepszych wyników we wdrażaniu działania wprowadzona zostanie możliwość przyznawania pomocy również lokalnym grupom działania. Oprócz operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD, przewiduje się przyznawanie pomocy także na projekty własne LGD oraz projekty grantowe. Warunkiem przyznania pomocy na realizację projektu własnego LGD, zgodnie z art. 17 ust. 6 ustawy o rozwoju lokalnym jest uprawdopodobnienie, iż inne podmioty z obszaru objętego LSR uprawnione do wsparcia nie zgłosiły zamiaru jego realizacji.

W ramach *Działania z zakresu współpracy*, pomoc przekazywana będzie na przygotowanie i realizację projektów współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej lub transnarodowej pomiędzy LGD lub LGD i innymi lokalnymi partnerstwami publiczno-prywatnymi, które realizują LSR.

Informacje o celach priorytetu 4:

W ramach celu tematycznego 8 „Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników”, realizującego Strategię Europa 2020, wspierany

będzie rozwój obszarów rybackich i obszarów akwakultury z zastosowaniem instrumentu RLKS poprzez realizację LSR. W związku z tym, RLKS przyczynia się do osiągnięcia priorytetu Unii nr 4, zgodnie z art. 6 pkt. 4 rozporządzenia EFMR „zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej przez realizację następującego celu szczegółowego: promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej”.

W ramach celu tematycznego 8 oraz priorytetu Unii nr 4 (Priorytet 4 PO RYBY 2014-2020) wspierane będą operacje mające na celu:

- a) podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- b) wspieranie zróżnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich.
- c) wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu.
- d) propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego
- e) powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską.

Szczegółowe informacje o pomocy:

Pomoc na operacje w zakresie realizacji lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, będzie miała charakter pomocy de minimis, chyba że do tej pomocy nie ma zastosowania rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L. 190 z 28.06.2014).

Pomoc finansowa, o której powyżej będzie przyznawana:

- 1) na realizację operacji, która:
 - a) jest zgodna z lokalną strategią rozwoju,
 - b) będzie realizowana na obszarze gmin objętych LSR, za wyjątkiem tzw. „projektów miękkich” oraz funkcjonowania i współpracy,
 - c) została wybrana przez Lokalną Grupę Działania, za wyjątkiem operacji własnych LGD i projektów grantowych,
 - d) spełni inne warunki, które zostaną określone w rozporządzeniu MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy na realizację operacji w ramach priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”, objętego Programem Operacyjnym Rybactwo i Morze 2014-2020
- 2) wnioskodawcy, o którym mowa w art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, jeżeli spełni on warunki określone w rozporządzeniu;
- 3) do wysokości limitu dostępnych środków finansowych wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków o dofinansowanie, z uwzględnieniem wysokości

limitu, o którym mowa art. 9 ust. 1 ustawy o EFMR oraz limitu wskazanego w umowie o warunkach realizacji LSR

Propozycji katalogu działań- szczegółowy opis:

Pomoc na realizację operacji polegającej na podnoszeniu wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury obejmować będzie:

1) podnoszenie wartości produktów rybactwa poprzez tworzenie lub rozwijanie łańcucha dostaw produktów sektora rybołówstwa, rybactwa śródlądowego i akwakultury, lub

2) wspieranie przedsiębiorczości lub innowacji młodych ludzi w łańcuchu dostaw produktów sektora rybołówstwa, rybactwa śródlądowego i akwakultury.

2. Pomoc na realizację operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów, tworzeniu miejsc pracy, zachęcaniu młodych ludzi i propagowaniu innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury będzie przyznawana w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 50% tych kosztów.

3. Pomoc na realizację operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów, tworzeniu miejsc pracy, zachęcaniu młodych ludzi i propagowaniu innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury przyznaje się jeśli operacja zakłada utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracy lub spółdzielczej umowy o pracę.

4. Pomoc na realizację operacji polegających na podnoszeniu wartości produktów, tworzeniu miejsc pracy, zachęcaniu młodych ludzi i propagowaniu innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury przyznaje się do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi 200 000 zł na jednego beneficjenta.

5. Pomoc na realizację operacji polegającej na podnoszeniu wartości produktów, tworzeniu miejsc pracy, zachęcaniu młodych ludzi i propagowaniu innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury jest przyznawana wnioskodawcy, jeżeli:

1) prowadzi działalność na obszarze gmin objętych LSR:

a) w zakresie chowu, hodowli lub połowu ryb jako uprawniony do rybactwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. *o rybactwie śródlądowym* (t. j. - Dz. U. z 2015 r., poz. 652), z wyłączeniem organu administracji publicznej wykonującego uprawnienia właściciela wody w zakresie rybactwa śródlądowego, lub

b) jako podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie chowu lub hodowli ryb w polskich obszarach morskich na podstawie przepisów o rybołówstwie, lub

c) w zakresie:

– przetwórstwa, obrotu produktami rybołówstwa lub akwakultury lub unieszkodliwiania odpadów wytwarzanych lub powstałych w sektorze rybactwa, lub

– związanym z obsługą sektora rybactwa, w szczególności produkcję, konserwację lub naprawę sprzętu służącego do prowadzenia działalności połowowej, lub

2) jest armatorem statku rybackiego:

a) o polskiej przynależności,

b) zarejestrowanego w rejestrze statków rybackich przed 1 stycznia 2010 r.,

c) na który została wydana licencja połowowa i specjalne zezwolenie, które nie zostały zawieszane albo cofnięte,

- d) którego port macierzysty znajduje się na obszarze gmin objętych LSR, lub
- 3) będąc osobą fizyczną zamieszkałą na obszarze gmin objętych LSR, utracił miejsce pracy w wyniku trwałego zaprzestania działalności połowowej przy użyciu statku rybackiego lub w wyniku zaprzestania prowadzenia działalności przez podmioty wymienione w pkt 1,
- 4) w przypadku operacji skierowanych do młodych ludzi podmiotem może być osoba, która nie ukończyła 40 lat.

Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieraniu uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury obejmować będzie:

- 1) różnicowanie działalności lub dywersyfikacja zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybactwa w drodze tworzenia lub utrzymania miejsc pracy, nie związanych z podstawową działalnością rybacką, lub
 - 2) podejmowanie lub rozwój działalności gospodarczej wykorzystującej wodny potencjał obszaru rybackiego, lub
 - 3) wspieranie uczenia się osób z sektora rybackiego, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk.
2. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieraniu uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 50 % tych kosztów.
3. Pomoc na realizację operacji polegających na wspieraniu różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieraniu uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury przyznaje się jeśli operacja zakłada utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę.
4. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, przyznaje się do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi 200 000 zł na jednego beneficjenta.
5. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury przyznaje się wnioskodawcom określonym w art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. *o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego* (Dz. U. poz. 1358), zwanej dalej „ustawą o ERMR”.

Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu i wykorzystaniu atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacje na rzecz łagodzenia zmiany klimatu obejmować będzie:

- 1) wspieranie atutów środowiska wodnego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury poprzez działania na rzecz przeciwdziałania kłusownictwu, lub
- 2) przywracanie lub zabezpieczanie potencjału produkcyjnego sektora rybactwa lub odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska obszarów rybackich w przypadku jego zniszczenia w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej lub szkody spowodowanej działalnością chronionych gatunków zwierząt, lub

- 3) odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska wodnego poprzez renaturyzację zbiorników wodnych i terenów przyległych w przypadku jego zniszczenia w wyniku procesu eutrofizacji wód publicznych.
2. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu i wykorzystaniu atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacja na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 50% tych kosztów.
3. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu i wykorzystaniu atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacje na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, przyznaje się do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi 200 000 zł na jednego beneficjenta.
4. Pomoc na realizację operacji polegającej na wspieraniu i wykorzystaniu atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacje na rzecz łagodzenia zmiany klimatu przyznaje się wnioskodawcom określonym w art. 11 pkt 1 ustawy o ERMR.

Pomoc na realizację operacji polegającej na propagowaniu dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego obejmować będzie:

- 1) tworzenie, rozwój, wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, przeznaczonej na użytek publiczny historycznie lub terytorialnie związanych z działalnością rybacką, lub
- 2) promowanie, zachowanie lub upowszechnianie rybackiego dziedzictwa kulturowego.
2. Pomoc na realizację operacji polegającej na propagowaniu dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego, przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 75 % tych kosztów.
3. Pomoc na realizację operacji polegającej na propagowaniu dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego, przyznaje się do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi 300 000 zł na jednego beneficjenta,
4. Pomoc na realizację operacji polegającej na propagowaniu dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego, przyznaje się podmiotom reprezentującym sektor publiczny.

Pomoc na realizację operacji polegającej na powierzeniu społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską obejmować będzie wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu i zarządzaniu zasobami rybołówstwa.

2. Pomoc na realizację operacji polegającej na powierzeniu społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską, przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 75 % tych kosztów.
3. Pomoc na realizację operacji polegającej na powierzeniu społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską, przyznaje się do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi 200 000 zł na jednego beneficjenta.
4. Pomoc na realizację operacji polegającej na powierzaniu społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym i zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i

działalnością morską obejmuje wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu i zarządzaniu zasobami rybołówstwa jest przyznawana uznanym organizacjom producentów ryb, jednostkom naukowo-badawczym, wyższym uczelniom.

Pomoc na realizację operacji polegającej na wsparciu działań prowadzonych w ramach współpracy obejmować będzie:

- 1) propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego;
 - 2) powierzanie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską;
 - 3) promowanie obszaru objętego strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1303/2013”.
2. Pomoc na realizację operacji polegającej na wsparciu działań prowadzonych w ramach współpracy przyznawana będzie jeżeli:
- 1) projekt współpracy jest zgodny ze wszystkimi LSR realizowanymi przez lokalne grupy działania, o których mowa w przepisach ustawy o rozwoju lokalnym,
 - 2) projekt współpracy przyczyni się do osiągnięcia wskaźników.
3. Pomoc na realizację operacji polegającej na działaniach prowadzonych w ramach współpracy, przyznaje się w formie zwrotu kosztów kwalifikowalnych w wysokości do 90 % tych kosztów.
4. Pomoc na realizację operacji polegającej na wsparciu działań prowadzonych w ramach współpracy, przyznaje się do wysokości limitu dostępnych środków, określonego w umowie o warunkach i sposobie realizacji LSR zawartej pomiędzy LGD a samorządem województwa.
5. Przyznanie wsparcia na operację dotyczącą jednego projektu współpracy może być przedmiotem wyłącznie jednego postępowania, niezależnie od liczby LGD krajowych uczestniczących w jej realizacji.
6. Postępowanie w sprawie przyznania pomocy wszczyna się na wniosek o jej przyznanie złożony przez LGD krajową, która jest umocowana do działania w imieniu pozostałych LGD krajowych uczestniczących w realizacji operacji w toku postępowania.

Pomoc w ramach priorytetu 4 będzie przyznawana wnioskodawcom, którzy złożą do lokalnej grupy rybackiej wniosek o dofinansowanie.

LGD podaje do publicznej wiadomości informacje o możliwości składania wniosków o dofinansowanie.

Wybór oraz przekazywanie do samorządów województwa wniosków o dofinansowanie oraz przyznawanie pomocy określa ustawa o rozwoju lokalnym.